

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 15C/363/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116219371
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Singerová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2020:4116219371.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Zuzanou Singerovou v spore žalobkyne: S.. A. Q., narodená X.X.XXXX, bytom E. XX, Nitra, zastúpená advokátom: Mgr. Martin Kirica, so sídlom Mostná 42, Nitra, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, IČO: 00166481, o náhradu škody 12064,45 eur s príslušenstvom, takt

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 12 064,45 eur spolu s 5% ročným úrokom z omeškania od 18.7.2016 do zaplataenia do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Právny predchodca žalobkyne žalobou podanou na súde 18.7.2016 požadoval, aby súd rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť mu 12064,45 eur s úrokom z omeškania ročne 5 % ročne od podania žaloby do zaplataenia a nahradiť trovy konania. Žalobu odôvodnil tým, že bol uznesením vyšetrovateľa Úradu boja proti organizovanej kriminalite Prezídia policajného zboru zo dňa 9.3.2012, ČVS: PPZ-55/BOK-ZA-2012 stíhaný ako obvinený z obzvlášť závažného zločinu podvodu, proti ktorému podal z dôvodu jeho nezákonnosti sťažnosť, ktorú dozorujúci prokurátor uznesením z 13.3.2016 č. Kv 9/20012-20 zamietol. Prokurátor Krajskej prokuratúry v Nitre podal na mňa a na ďalších piatich spoluobvinených na Okresnom súde Nitra dňa 16.12.2013 obžalobu pod sp. zn. Kv 9/2009 pre obzvlášť závažný zločin podvodu. Rozsudkom Okresného súdu Nitra z 22.8.2014 č.k. 2T/153/2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre z 27.1.2016 č.k. 2To/9/2015 som bol spod obžaloby oslobodený. V uvedenom trestnom konaní som bol dňa 12.3.2012 vzatý do väzby, z ktorej som bol rozhodnutím zo dňa 29.5.2012 prepustený na slobodu a dňa 4.7.2013 som bol opäť vzatý do väzby, z ktorej som bol prepustený dňa 22.8.2014. Vedením trestného stíhania proti jeho osobe, ktoré sa napokon ukázalo ako neopodstatnené a teda nezákonné, mu vznikla škoda, ktorej náhradu si podľa zákona č. 514/2003 Z.z. uplatnil ako škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci. Poukázal na § 5 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1, § 18 ods. 1 a 3 zákona č. 514/2003 Z.z.. Jeho zvolený zástupca mu predložil vyúčtovanie trov právneho zastúpenia vo výške 12064,45 eur pozostávajúcich z odmeny a náhrady hotových výdavkov. Jeho oslobodenie spod obžaloby má rovnaké dôsledky, ako by uznesenie o vznesení obvinenia, ktorému svedčí právna fikcia nezákonnosti, bolo zrušené pre nezákonnosť, pretože rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti začatia alebo vedenia trestného stíhania je jeho neskorší výsledok. Štát, za ktorý koná Generálna prokuratúra SR sa nemôže svojej zodpovednosti zbaviť. Preto podal 12.5.2016 písomnú žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím na Generálnu prokuratúru SR, ktorá mu listom z 28.6.2016 oznámila, že jeho nárok nebude uspokojený, pretože štát si dôvodne uplatnil legitímne právo na vedenie trestného stíhania voči nemu. Pretože jeho nárok na nahradenie trov právneho zastúpenia nebol nahradený, uplatňuje si nárok žalobou na súde, spolu s úrokmi z omeškania od uplatnenia škody na súde, do jej zaplataenia. K žalobe pripojil rozsudok

Okresného súdu Nitra, uznesenie Krajského uznesenia v Nitre, vyúčtovanie trov, žiadosť o zaslanie správy, potvrdenie o vklade hotovosti, žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, podaní hárok a odpoveď.

2. Zástupca žalovaného sa k žalobe vyjadril a uviedol, že ju považuje za nedôvodnú a preto ju navrhol zamietnuť. Svoje vyjadrenie odôvodnil tým, že z dôkazného stavu zisteného v čase vznesenia obvinenia najmä z výpovede spoluobvineného X. H. vplývalo dôvodné podozrenie, že F. Opršal sa spolu s ostatnými dopustil konania, ktoré má všetky znaky stíhaného trestného činu, pričom súd oslobodenie spod obžaloby odôvodnil tým, že nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný, pričom tento rozsudok je výsledkom dokazovania, ktoré na hlavnom pojednávaní vykonané nebolo a v tejto súvislosti poukázal aj na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II ÚS 163/2013 zo dňa 13.11.2013. Rozhodnutie prokurátora, ktorým bola sťažnosť žalobcu zamietnutá, nebolo nikdy zrušené, ani zmenené pre nezákonnosť. Prokurátorom a ani policajtom nebolo v tejto trestnej veci vydané žiadne nezákonné rozhodnutie, ktoré by odôvodňovalo priznanie nároku a takúto nezákonnosť nekonštatoval ani súd. V danom prípade preto nie sú splnené podmienky na priznanie nároku na náhradu škody. Namietal, že skutočnosť, že právna úprava vylučuje možnosť náhrady trov obhajoby, osoby ktorá bola spod obžaloby oslobodená, nemôže byť obchádzaná uplatňovaním nároku na náhradu škody podľa uvedeného zákona. Požiadaval o nahliadnutie do trestného spisu sp. zn. 2T/153/2013.

3. Na návrh právneho predchodcu žalobcu, ku ktorému pripojil súhlas žalobkyne so vstupom do konania, zmluvu o postúpení pohľadávky, súd uznesením z 17.7.2018 č.k. 15C/363/2016-45 pripustil zmenu na strane žalobcu, tak aby právny predchodca žalobcu z konania vystúpil a vstúpila do neho žalobkyňa.

4. Žalobkyňa v replike uviedla, že na podanej žalobe trvá v celom rozsahu, pretože je bez právneho významu, či orgány činné v trestnom konaní postupovali v rámci prípravného konania v súlade s trestným poriadkom, pretože podstatný je výsledok trestného konania reflektovaný v právoplatnom oslobodzujúcom rozsudku a poukázala na nález Ústavného súdu SR I. ÚS 395/2016-25 a I. ÚS 320/2016-49 a uznesenie Najvyššieho súdu SR z 18.10.2010 sp. zn. 4Mcdo/15/2009 zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2014. Namietala, že nález Ústavného súdu SR II. ÚS 163/2013 z 13.5.2013 sa na vec nevzťahuje, pretože v ňom bola riešená otázka, či do škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. má byť započítaná aj škoda, ktorá vznikla väzbou. Nepřiznaním tohto nároku by došlo k popretiu celej osobitnej právnej úpravy. Poukázala na to, že žalovaný výšku trov právneho zastúpenia nespochybnil.

5. Zástupca žalovaného v duplike zotrval na svojom vyjadrení, pretože oslobodzujúci rozsudok automaticky neznamena, že trestné stíhanie bolo nezákonné a v danej trestnej veci nič nenasvedčuje tomu, že by prokurátor ustanovenia Trestného zákona a poriadku uplatnil nespprávne alebo takým spôsobom, že by dosiahol svojvoľné závery. Žalobu preto navrhli zamietnuť a to aj napriek tomu, že nespochybnujú výšku uplatnených trov právneho zastúpenia, ktoré boli vyúčtované správne, sú preukázané z vyšetrovacieho ako aj súdneho spisu. V prípade, ak by súd žalobe vyhovel navrhli, aby uložil lehotu na plnenie 30 dní.

6. Žalobkyňa na výzvu súdu predložila vyčíslenie jednotlivých úkonov právnych služieb a náhrad podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z., ku ktorej zástupca žalovanej nemal žiadne výhrady.

7. Na pojednávaní právny zástupca žalobkyne trval na podanej žalobe a aj dôvodov v nej uvedených a súhlasil s lehotou na plnenie 30 dní a aj zástupca žalovaného trval na svojich námietkach voči žalobe a žalobu navrhol zamietnuť a pre prípad, že jej súd vyhovie požadoval lehotu na plnenie 30 dní z dôvodu napojenia na štátny rozpočet.

8. Súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán sporu, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, vyjadrenia zástupcu žalovaného a rozsudku Okresného súdu Nitra, pretože ostatné listinné dôkazy boli stranám doručené a ich obsah nebol spochybnený ako ani úkony a hotové výdavky právneho zástupcu právneho predchodcu žalobkyne v konaní sp. zn. 2T/153/2013 a za preukázané považoval nasledovné skutočnosti:

9. V konaní nebolo sporné, že právny predchodca žalobkyne F. Q. bol uznesením vyšetrovateľa Úradu boja proti organizovanej kriminalite Prezídia policajného zboru zo dňa 9.3.2012, ČVS: PPZ-55/BOK-ZA-2012 stíhaný ako obvinený z obzvlášť závažného zločinu podvodu, proti ktorému podal z dôvodu jeho nezákonnosti sťažnosť, ktorú dozorujúci prokurátor uznesením z 13.3.2016 č. Kv 9/20012-20 zamietol a prokurátor Krajskej prokuratúry v Nitre podal na neho a na ďalších piatich spoluobvinených na Okresnom súde Nitra dňa 16.12.2013 obžalobu pod sp. zn. Kv 9/2009 pre obzvlášť závažný zločin podvodu a ani že bol rozsudkom Okresného súdu Nitra z 22.8.2014 č.k. 2T/153/2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre z 27.1.2016 č.k. 2To/9/2015 spod obžaloby právoplatne oslobodený. Z rozsudku Okresného súdu Nitra z 22.8.2014 č.k. 2T/153/2013 vyplýva, že podľa súdu „u obžalovaného F. Q. orgány prípravného konania nevyprodukovali žiadny dôkaz smerujúci k preukázaniu protiprávneho konania a úmyslu u obžalovaného I. Q.. Na obvinenie I. Q. stačila orgánom činným v trestnom konaní iba úvaha obžalovaného L. H., že o protiprávnom konaní vedel a určite sa podielil o zisk. V konečnom dôsledku obžalovaný L. H. ani nebol v rámci skupiny páchatelov v takom postavení, aby len jeho úvahy mohli nahradiť dôkazy proti obžalovanému I. Q., keďže pri jednaní o prenájme kamiónu nebol, osobne komunikoval s I. Q. len pri prevzatí kamiónu a nemal žiadne konkrétne vlastné ani sprostredkované informácie o jeho vedomosti a účasti na skutku, respektíve o jeho zapojení do skupiny. Obžalovaný I. Q. od počiatku popieral spáchanie žalovaného skutku, ale s orgánmi prípravného konania v rámci svojich možností spolupracoval pri zabezpečovaní dôkazov.“ V konaní nebolo sporné, že právny predchodca žalobcu bol v trestnom konaní právne zastúpený advokátom S.. S. Kiricom a ani to, že tento právny zástupca si vyúčtoval odmenu a hotové výdavky podľa § 14 ods. 1 písm. a), b), c), § 14 ods. 2 písm. a), § 14 ods. 5, písm. b), § 14 ods. 4 písm. a), § 14 ods. 6 vyhlášky č. MSSR č. v celkovej výške 12064,45 eur za úkony tak, ako vyplývajú z vyúčtovania z 22.3.2016, ktoré nebolo sporné. Zo správy Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody z 23.4.2016 vyplýva kedy právny zástupca navštívil F. Q. v ústave. Z potvrdenia o vklade hotovosti vyplýva, že F. Q. vložil na účet právneho zástupcu žalobcu 15.7.2016 peňažné prostriedky vo výške 12064,45 eur. V konaní nebolo sporné ani to, že F. Q. bol dňa 12.3.2012 vzatý do väzby, z ktorej bol rozhodnutím zo dňa 29.5.2012 prepustený na slobodu, pričom dňa 4.7.2013 bol opäť vzatý do väzby, z ktorej bol prepustený dňa 22.8.2014. V konaní nebolo sporné a aj zo žiadosti z 9.5.2016 a podacieho hárku vyplýva, že F. Q. požiadal Generálnu prokuratúru SR o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci vo výške 25064,45 eur, ktorá pozostáva z náhrady nemajetkovej ujmy za väzbu vo výške 13000 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 12064,45 eur. Z listu Generálnej prokuratúry SR vyplýva, že F. Q. oznámili, že jeho nárok nebude uspokojený, pretože štát si v danom prípade dôvodne uplatnil legitímne právo na vedenie trestného stíhania voči nemu. Zo zmluvy o postúpení pohľadávky z 1.6.2017 vyplýva, že pohľadávka na 12064,45 eur s príslušenstvom bola z F. Q. postúpená na žalobkyňu.

10. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

11. Podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona o zodpovednosti za škodu, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

12. Podľa § 5 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

13. Podľa § 6 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu, ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

14. Podľa § 6 ods. 2 zákona o zodpovednosti za škodu, právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

15. V konaní nebolo sporné, že sa viedlo trestné konanie, v ktorom bolo podľa § 5 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu vydané vyšetrovateľom Úradu boja proti organizovanej kriminalite Prezídia policajného zboru dňa 9.3.2012 uznesenie, ktorým bolo právnomu predchodcovi žalobcu F. Q. vznesené obvinenie. V konaní nebolo sporné a aj bolo preukázané, že F. Q. si splnil svoju povinnosť podľa § 6 ods. 2 zákona o zodpovednosti za škodu, pretože podal proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok, ktorý bol prokurátorom zamietnutý a na F. Q. bola podaná obžaloba na súd. V konaní nebolo sporné, že predmetné právoplatné uznesenie o vznesení obvinenia nebolo podľa § 6 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu zrušené a ani zmenené pre jeho nezákonnosť, ale F. Q. bol v konaní pred súdom spod obžaloby právoplatne oslobodený. V konaní bolo sporné, či bola F. Q. pri výkone verejnej moci uvedeným rozhodnutím o vznesení obvinenia spôsobená škoda, za ktorú by podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona o zodpovednosti za škodu zodpovedal štát. F. Q. a neskôr aj žalobkyňa v konaní tvrdili, že štát zodpovedná za škodu spôsobenú začatím (vedením) trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu a poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 MCdo 15/2009, z ktorého vyplýva, že nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z., pričom oslobodenie spod obžaloby má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť a rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti začatia trestného stíhania alebo vedenia trestného stíhania je jeho neskorší výsledok. Žalovaný proti týmto tvrdeniam namietal s tým, že pre vydanie uznesenia o vznesení obvinenia boli v tom čase splnené všetky predpoklady a poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13.11.2013 sp. zn. II. ÚS 163/2013, z ktorého podľa neho vyplýva, že uznesenie o vznesení obvinenia nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné iba z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila. F. Opršal a aj žalobkyňa v replike namietali, že uvedený nález sa na túto vec nevzťahuje a poukázali na nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 395/2016-25 a I. ÚS 320/2016-49.

16. Súd sa stotožňuje s právnym názorom F. Opršala a aj žalobkyne, že v súlade s ustálenou judikatúrou, za ktorú považuje rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a nálezy Ústavného súdu SR, na ktoré poukázala žalujúca strana, štát zodpovedá aj za škodu spôsobenú začatím (vedením) trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozsudkom trestného súdu. Táto zásada bola vyjadrená vo viacerých rozhodnutiach, ktoré sa týkali škody spôsobenej podľa zákona č. 58/1969 Zb. (R 35/1991). Na rovnakých právnych záveroch zotrváva súdna prax aj po prijatí zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý aj keď výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby, judikatúra v tomto prípade dospela k záveru, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej a to § 6 ods. 1 zákona o veta prvá zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má preto zastavenie trestného stíhania vydané z dôvodu, že sa nepotvrdil ani predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným alebo oslobodenie spod obžaloby. Podstata nároku sa totiž viaže na samotný výsledok trestného stíhania. Súd na doplnenie udáva, že uznesenie Najvyššieho súdu SR z 18.10.2010 sp.zn. 4MCdo/15/2009, na ktoré poukázala žalujúca strana bolo zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2014. Po tomto rozhodnutí najvyšší súd už nevydal rozhodnutie, ktoré by bolo založené na odlišných právnych záveroch. Táto otázka bola totožne riešená aj v ďalších rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR z 30.marca 2011 sp. zn. 3Cdo/194/2010, z 30.januára 2011 sp. zn. 4 Cdo 54/2011, z 12.decembra 2011 sp. zn. 7 Cdo 145/2011, z 19.júna 2013 sp. zn. 7Cdo 87/2012 a z 19.februára 2014 sp. zn. 7MCdo 27/2012. Rovnako bola táto otázka riešená aj v náleze Ústavného súdu SR z 7.júla 2016 sp. zn. I. ÚS 320/2016-49 a z 14.9.2016 sp. zn. I. ÚS 395/2016-26. Tieto rozhodnutia možno považovať za ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, na ktorú je súd povinný podľa čl. 4 základných princípov CSP prihladiť, pretože nemal dôvod sa od nej v tomto konaní odkloniť.

17. Žalovaný sa v konaní bránil právnou vetou použitou ústavným súdom v konaní, v ktorom bol vydaný 13.mája 2013 nález sp. zn. II ÚS 163/2013. Súd sa opäť stotožnil s právnym názorom žalujúcej strany, že tento nález sa na danú vec nevzťahuje, pretože v uvedenom konaní sa riešila prioritne odlišná právna úprava nároku na náhradu škody z titulu nezákonnosti rozhodnutia o vznesení obvinenia a titulu nezákonnosti väzby, plynutie objektívnej premlčacej doby pre prípad nároku z titulu nezákonnosti rozhodnutia o vznesení obvinenia, existencia príčinnej súvislosti medzi trestným stíhaním a škodou a

definícia ušlého zisku. Ale aj v prípade ak by sa vzťahoval, nie je táto obrana žalovaného dôvodná, pretože v konaní nebolo preukázané, že by na vydanie uznesenia o vznesení obvinenia boli v čase jeho vydania splnené všetky predpoklady. Z rozsudku Okresného súdu Nitra, ktorým bol F. Q. oslobodený spod obžaloby jednoznačne vyplýva, že na jeho obvinenie stačila orgánom činným v trestnom konaní iba úvaha ďalšieho obžalovaného, ktorý ani nebol v rámci skupiny páchatel'ov v takom postavení, aby len jeho úvahy mohli nahradiť dôkazy proti F. Q., ktorý od počiatku popieral spáchanie žalovaného skutku, ale s orgánmi prípravného konania v rámci svojich možností spolupracoval pri zabezpečovaní dôkazov.

18. Súd z uvedených dôvodov jednoznačne dospel k záveru, že štát zodpovedá podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona o zodpovednosti za škodu za škodu, ktorá bola F. Q. uznesením o vznesení obvinenia spôsobená. V konaní nebolo sporné a aj bolo preukázané, že orgánom konajúcim v mene štátu je v tejto veci podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona o zodpovednosti štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, pretože trestné konanie sa neskončilo právoplatným odsúdením F. Opršala a prokurátor zamietol jeho sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru a to aj s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.10.2015, sp. zn. 8 Cdo 289/2014.

19. Podľa § 15 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadost") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

20. Podľa § 16 ods. 4 veta prvá a druhá zákona o zodpovednosti za škodu, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný.

21. V konaní nebolo sporné ani to, že F. Opršal si splnil svoju povinnosť podľa § 15 ods. 1 zákona o zodpovednosti štátu, pretože svoj nárok vopred predbežne prerokoval s Generálnou prokuratúrou ako príslušným orgánom a nebol uspokojený. Z uvedeného dôvodu sa preto podanou žalobou oprávnené domáha svojho nároku žalobou na súde podľa § 16 ods. 4 zákona o zodpovednosti štátu.

22. Podľa § 17 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

23. Podľa § 18 ods. 3 zákona o zodpovednosti za škodu, súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

24. V konaní nebolo sporné a aj bolo preukázané, že F. Q. bol v trestnom konaní právne zastúpený podľa § 18 ods. 3 zákona o zodpovednosti za škodu a jeho advokát mu vyúčtoval trovy, ktoré pozostávajú z jeho odmeny a hotových výdavkov určených ako tarifná hodnota podľa vyhlášky č. MS SR č. 655/2004 Z.z. vo výške 12064,45 eur to, že tieto trovy boli účelne vynaložené a v tejto výške aj zaplatené a tak bola preukázaná aj ďalšia podmienka pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody a to jej vznik. Pretože bez vydania nezákonného rozhodnutia a to uznesenia o vznesení obvinenia by F. Opršal nemusel byť v trestnom konaní právne zastúpený, je medzi týmto rozhodnutím a vznikom škody aj príčinná súvislosť, čím je preukázaná aj ďalšia podmienka pre úspešné uplatnenie tohto nároku. Z uvedených dôvodov je žaloba v časti o zaplatenie 12064,44 eur dôvodná.

25. Podľa § 16 ods. 4 veta tretia zákona o zodpovednosti za škodu, ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

26. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

27. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

28. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., v znení účinnom od 1.februára 2013, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

29. V konaní nebolo sporné, že žalovaný nárok F. Q. nesplnil a preto sa dostal podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka do omeškania. Pretože ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a podľa § 16 ods. 4 zákona o zodpovednosti za škodu nárok aj úroky z omeškania. Veriteľ požaduje priznať úroky z omeškania odo dňa podania žaloby t.j. od 18.7.2016. V konaní nebolo sporné, že v čase začatia konania už bol žalovaný v omeškaní a bolo to preukázané aj oznámením Generálnej prokuratúry SR z 28.6.2016, ktoré bolo pripojené k žalobe. Z www.nbs.sk <<http://www.nbs.sk>> vyplýva, že v tento deň bola základná úroková sadzba ECB 0 percentuálnych bodov, pričom podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. má nárok na úroky z omeškania vo výške o 5 % ročne. Z uvedených dôvodov je preto dôvodná aj žaloba v časti o zaplatenie úrokov z omeškania 5 % ročne od 18.7.2016 do zaplatenia.

30. V konaní nebolo sporné, že pohľadávka F. Q. na zaplatenie 12064,44 eur s príslušenstvom bola podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka postúpená na žalobkyňu, o čom bol žalovaný oboznámený podľa § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka najneskôr s dorúčením uznesenia o zmene žalobcu a preto je žalobkyňa aktívne vecne legitimovaná v tomto konaní, predmetom ktorej je zaplatenie uvedenej pohľadávky.

31. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

32. Pretože je všeobecne známe, že zástupca žalovaného je štátny orgán, ktorý je napojený na štátnu pokladnicu a pretože ide o odôvodnený prípad, ktorý má na mysli § 232 ods. 3 veta druhá CSP, súd na návrh žalovaného, proti ktorému žalobca ani nenamietal, určil žalovanému dlhšiu lehotu na plnenie a to 30 dní a tak rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 12064,45 eur s úrokom z omeškania 5 % ročne od 18.7.2016 do zaplatenia do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

33. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. Pretože týmto rozhodnutím sa konanie končí, súd podľa § 262 ods. 1 CSP rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania. Žalobca bol v konaní úspešný a pretože nikto netvrdil a ani nepreukazoval existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, súd rozhodol, že žalobca má proti žalovanému podľa § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre. (§ 362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka tohto konania. (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.